

olesław Chrobry
i jego czasy

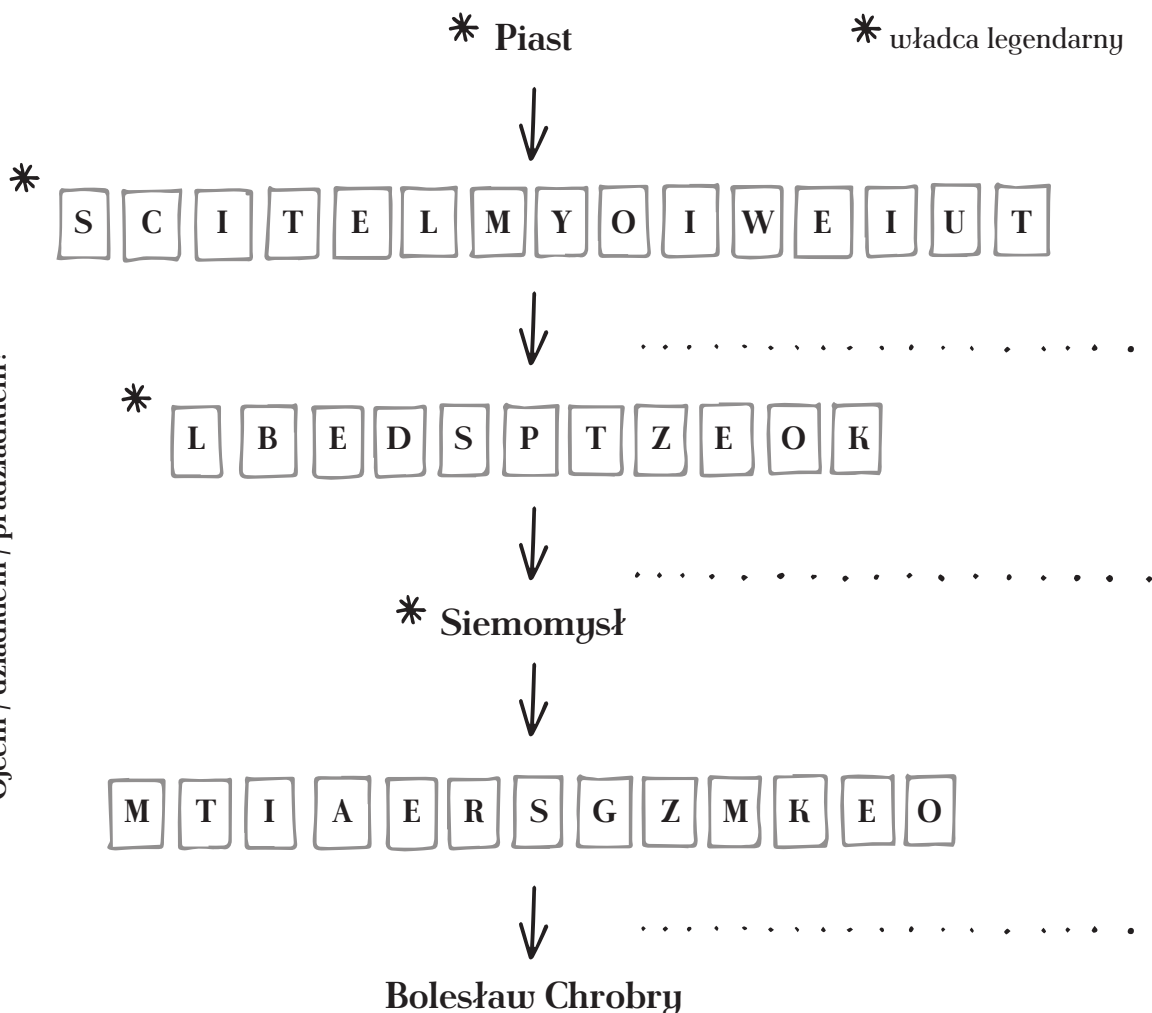
Bolesław Chrobry

i jego czasy

Prawdopodobnie w 967 roku urodził się przysły król **Bolesław**, zwany później **Chrobrym**. Był synem **Mieszka I**, księcia **Polan** z dynastii **Piastów** i **Dobrawy** Przemyślidki, córki księcia czeskiego **Bolesława Srogi**. Dzięki małżeństwu z Dobrawą i chrztowi w 966 roku państwo Polan weszło w krąg kultury zachodnioeuropejskiej. Pod koniec panowania **Mieszka I** został wystawiony dokument nazywany "**Dagome Iudex**", w którym władca miał powierzyć swoje państwo pod opiekę papieża. Dokument zawiera również najstarszy opis granic Polski, określonej jako "**Civitas Schinesghe**". Według badaczy pojęcie to można wiązać z państwem gnieźnieńskim. Co ciekawe, wśród wymienionych w dokumencie synów **Mieszka I** brakuje **Bolesława Chrobrego**. Pojawiają się natomiast jego bracia przyrodni: **Mieszko**, **Lambert**, **Świętopełk**. Niezależnie od interpretacji tekstu to właśnie **Bolesław** w 992 roku przejął pełnię władzy, wyganiając macochę **Odę** i przyrodnich braci.

Zadanie 1. Uzupełnij uproszczone drzewo genealogiczne przodków **Bolesława Chrobrego**. Skreśl co drugą literę, aby poznać ich imiona. W miejsce kropek wpisz odpowiedzi.

Ćwiczenie z genealogią:
Zostań badaczem przodków **Chrobrego** i określ stopnie pokrewieństwa między poszczególnymi postaciami. Na przykład kim dla **Bolesława Chrobrego** był **Siemomysł**? Ojcem / dziadkiem / pradziadkiem?

CZY WIESZ, ŻE...?

Dynastia to panująca w danym kraju rodzina, w której władza przechodzi dziedzicznie, z pokolenia na pokolenie. Najczęściej z ojca na syna. Pierwszą i najdłużej panującą dynastią w Polsce byli **Piastowie**.

Bolesław Chrobry

i jego czasy

W 997 roku biskup Pragi **Wojciech** za namową Bolesława Chrobrego i **Ottona III**, cesarza niemieckiego, wyruszył do **Prus**, aby głosić słowo Boże wśród **pogan**. Wraz z nim na **misję chrystianizacyjną** udał się jego brat **Radzim Gaudenty**, tłumacz oraz grupa 30 zbrojnych, która miała zabezpieczać wyprawę. Po dotarciu na miejsce biskup Wojciech odesłał zbrojną eskortę i rozpoczął nauczanie wśród Prusów. Pewnego razu wszedł prawdopodobnie do świętego gaju, aby odprawić mszę świętą. Tam został zamordowany przez Prusów, którzy zbzczyli jego ciało. Pozostałym uczestnikom wyprawy pozwolono odejść. Kiedy Bolesław Chrobry dowiedział się o tamtych wydarzeniach, wysłał do Prusów poselstwo i wykupił ciało biskupa, które następnie złożono w kościele w Gnieźnie.

Zadanie 2. Uporządkuj poniższe sceny z misji chrystianizacyjnej biskupa Wojciecha, które pojawiają się na Drzwiach Gnieźnieńskich. W miejsce pól wpisz cyfry od 1-6.

Zanim rozpocznesz zadanie, przyjrzyj się dokładnie poszczególnym scenom i spróbuj pokrótce opisać, co przedstawiają

Kościół św. Wojciecha to jedna z najstarszych świątyń na terenie Krakowa. Powstała na **przełomie X i XI wieku** w miejscu, gdzie według legendy św. Wojciech miał głosić kazania. W jego podziemiach znajduje się **wystawa Muzeum Archeologicznego w Krakowie**, która przybliży postać świętego, historię kościoła oraz kulturowe zdobycze chrześcijaństwa.

CZY WIESZ, ŻE...?

W średniowieczu poganami nazywano ludzi, którzy nie wyznawali chrześcijaństwa. Poganami byli Prusowie, którzy zamiast jednego Boga czcili wiele bóstw związanych z siłami natury. **Drzwi Gnieźnieńskie** - zabytek pochodzący prawdopodobnie z II połowy XII wieku. Przedstawia życie świętego Wojciecha, ukazane w 18 kwaterach na drzwiach.

Bolesław Chrobry

i jego czasy

W 999 roku papież Sylwester II ogłosił biskupa Wojciecha świętym. Rok później w Gnieźnie doszło do jednego z najważniejszych wydarzeń za panowania Bolesława Chrobrego, które historycy nazywają “zjazdem gnieźnieńskim”. O randze spotkania i decyzjach, które tam zapadły, można dowiedzieć się z relacji dwóch kronikarzy. Jedną z nich sporządził żyjący wówczas niemiecki biskup Thietmar. Druga natomiast powstała prawie sto lat później. Twórcą tej kroniki był Gall Anonim.

Zadanie 3. Przeczytaj uważnie oba fragmenty kronik i uzupełnij poniższą tabelę. Zaznacz, który z kronikarzy poruszył w swojej relacji następujące tematy:

Fragmenty z Kroniki Thietmara

Następnie cesarz [Otto III] na wieść o cudach, jakie Bóg działał przez miłego sobie męczennika Wojciecha, pośpieszył tamże celem pomodlenia się [przy jego grobie]. (...) W jaki zaś sposób był cesarz przez niego [Bolesława] wówczas podejmowany i przez jego kraj aż do Gniezna wiedziony, rzecz to nie do uwierzenia i wprost nie da się opowiedzieć. (...) I niezwłocznie ustanowił tam arcybiskupstwo, jak sądzić: prawnie, jednakże bez zgody pomienionego biskupa [Ungera], do którego diecezji należała cała ta okolica. Archidiecezję tę powierzył bratu wspomnianego męczennika, Radzymowi, poddając mu Rajnberna, biskupa katedry kołobrzeskiej, Poppona krakowskiego, Jana wrocławskiego, wyłączwszy Ungera poznańskiego, a sporządziwszy tamże ołtarz, złożył na nim z niezmierną czcią święte relikwie. Dokonawszy tego wszystkiego, uczczony został cesarz przez pomienionego księcia ogromnymi darami i - co mu się najbardziej podobało - trzystu żołnierzami pancernymi (...).

Fragmenty z Kroniki Galla Anonima

[...] cesarz Otto [...] przybył do [grobu] św. Wojciecha dla modlitwy i pojednania, a zarazem w celu poznania sławnego Bolesława, jak o tym można dokładniej wyczytać w księdze o męczeństwie [tego] świętego. Bolesław przyjął go tak szacownie i okazałe, jak wypadało przyjąć króla, cesarza rzymskiego i dostojnego gościa. (...) A zdjąwszy z głowy diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na [zadatek] przymierza i przyjaźni i za chorągiew triumfalną dał mu w darze gwóźdź z Krzyża Pańskiego wraz z włócznią św. Maurycego, w zamian za co Bolesław ofiarował mu ramię św. Wojciecha (...).

Źródło: Wiek V-XV w źródłach, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2003, s. 102-103.

Temat relacji kronikarskiej	Kronika Thietmara	Kronika Galla Anonima	
Pielgrzymka Ottona III do grobu św. Wojciecha jako powód zjazdu			Kto został arcybiskupem gnieźnieńskim?
Nałożenie diademu i wręczenie kopii włóczni św. Maurycego Bolesławowi Chrobremu przez Ottona III			
Ustanowienie arcybiskupa w Gnieźnie i biskupstw w Krakowie, Wrocławiu i Kołobrzegu			Co otrzymał Otton III od Bolesława Chrobrego?
Wspaniałe przyjęcie cesarza Ottona III przez Bolesława Chrobrego			

CZY WIESZ, ŻE...?

Biskup Thietmar był wrogo nastawiony do Bolesława Chrobrego. W swojej relacji nazwał go “czynszownikiem”, ponieważ do zjazdu gnieźnieńskiego musiał płacić cesarzowi roczny trybut, czyli daninę pieniężną. Otton III zwolnił Chrobrego z tego obowiązku, co oburzało kronikarza.

Bolesław Chrobry

i jego czasy

Relacje Bolesława Chrobrego z Ottonem III układały się bardzo dobrze. Cesarz przyjeżdżając do Gniezna w 1000 roku, myślał o **odnowieniu Cesarstwa Rzymskiego**, poprzez utworzenie uniwersalnego państwa chrześcijańskiego. Plany przerwała nagła śmierć Ottona III. Jego miejsce zajął **Henryk II**, książę bawarski, który szybko popadł w długotrwały konflikt z Bolesławem Chrobrym.

Kalendarium wojen Bolesława Chrobrego

Etap I 1002-1005

W 1002 roku Bolesław Chrobry przyłączył do Polski Milsko i Łużyce, terytoria należące do Niemiec. W 1003 roku wykorzystując konflikt wewnętrzny, Chrobry zasiadł na tronie czeskim. Z powodu odmowy złożenia hołdu lennego z nowych terytoriów, Henryk II zorganizował przeciwko niemu zbrojną wyprawę. W 1005 roku został zawarty pokój kończący pierwszy etap walk w wyniku, którego Chrobry stracił Milsko, Łużyce i Czechy prawdopodobnie z wyjątkiem Moraw.

Etap II 1007-1013

Bolesławowi Chrobremu udało się odzyskać Milsko i Łużyce. Pomimo wielu wypraw podejmowanych przez Henryka II, ziemie te znajdowały się pod kontrolą polskiego władcy. W 1013 roku odbył się zjazd w Merseburgu. Bolesław Chrobry otrzymał Łużyce i Milsko w lenno. Dodatkowo Henryk II zobowiązał się do militarnego wsparcia wyprawy Bolesława na Ruś.

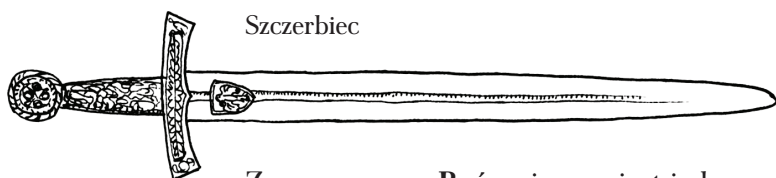
Etap III 1015-1018

W 1015 roku na ziemi Dziadoszan doszło do bitwy, którą wygrały wojska Chrobrego. W 1017 roku Henryk II zaatakował grody Głogów i Niemce. Wojskom Chrobrego udało się skutecznie odeprzeć oba ataki. W 1018 roku w Budiszynie został zawarty pokój kończący wojny polsko-niemieckie na mocy, którego Chrobry zachował Milsko i Łużyce bez konieczności składania z nich hołdu. Potwierdzeniem pokoju było zawarcie małżeństwa Bolesława Chrobrego z Odą, córką margrabiego Miśni Ekkeharda.

1018

W tym samym roku miała miejsce wyprawa Bolesława Chrobrego na Ruś. Zakończyła się ona zdobyciem Kijowa i obsadzeniem na tamtejszym tronie Świętopełka, zięcia polskiego władcy. Bolesław Chrobry wracając z wyprawy przyłączył do swojego państwa Grody Czerwieńskie.

Czy wiesz, gdzie znajdują się podkreślone miejsca i krainy? Spróbuj je odnaleźć, korzystając z dowolnej mapy historycznej, dotyczącej czasów Bolesława Chrobrego!

Z wyprawą na **Ruś** związane jest jedno z polskich insygniów koronacyjnych. Według legendy Bolesław Chrobry miał otrzymać od anioła miecz, który następnie wyszczerbił, uderzając o **Złotą Bramę** w Kijowie. Dzisiaj wiemy, że jest to tylko legenda. Wspomniana Brama wówczas jeszcze nie istniała, a sam miecz datowany jest na połowę XIII wieku.

Zadanie 4. Oblicz ile lat upłynęło od następujących wydarzeń:

a) wyprawa kijowska (1018 rok)

b) koronacja Władysława Łokietka na Wawelu, podczas której po raz pierwszy użyto Szczerbca jako insygnium (1320).

a)

b)

Bolesław Chrobry

i jego czasy

Zwieńczeniem panowania Bolesława Chrobrego była **koronacja** królewska. Historycy uważają, że podczas zjazdu gnieźnieńskiego Otton III, nakładając diadem na głowę Bolesława, wyraził symboliczną zgodę na jego koronację. Doszło do niej w **1025 r.** Rok wcześniej zmarł nieprzychylny Piastowi Henryk II. Koronacja Bolesława odbyła się prawdopodobnie w **Gnieźnie**, w Wielkanoc, czyli **18 kwietnia**. Uroczystego aktu dokonał arcybiskup Hipolit.

Zadanie 5. Królewskiej koronacji towarzyszyły insygnia i obrzędy o głębokiej symbolice polityczno-religijnej. Połącz nazwę insygnium lub obrzędu z jego symbolem i krótką charakterystyką.

Miecz

Przedstawienie prawowitego króla, trzymającego wszystkie insygnia koronacyjne

Złożenie przysięgi

Ma kształt kuli zwieńczonej krzyżem. Symbol panowania nad chrześcijańskim światem

Korona

Władca zobowiązywał się do dochowania wierności wierze chrześcijańskiej i jej obrony oraz sprawowania sprawiedliwych rządów

Jabłko

Symbol potęgi, męstwa, sprawiedliwości oraz gotowości do obrony wiary chrześcijańskiej i państwa

Namaszczenie władcy

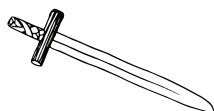
Główne insygnium królewskie, symbol najwyższej władzy nadanej przez Boga oraz niezależności władcy

Berło

Ma kształt laski, symbol władzy sprawiedliwej i opieki nad poddanymi

Zasiadanie na tronie

Symbol duchowej więzi króla z Bogiem

Pierścień

Wykonanie znaku krzyża świętymi olejami przez arcybiskupa na ciele przyszłego króla jako znak działania łaski Bożej

CZY WIESZ, ŻE...?

W 1025 roku w państwie piastowskim doszło do dwóch koronacji? Po śmierci króla Bolesława Chrobrego na tronie zasiadł jego następca - syn **Mieszko II Lambert**, który został koronowany wraz ze swoją żoną **Rychezą Lotaryńską**, prawdopodobnie w okresie Bożego Narodzenia.

Bolesław Chrobry

i jego czasy

Zachodnia małopolska do ostatnich lat panowania Mieszka I znajdowała się pod władzą książąt czeskich z dynastii Przemyślidów. Historycy uważają, że dopiero w latach ok. 987-989 Piastowski książę podporządkował sobie zbrojnie to terytorium. Wyniki badań archeologicznych nie poświadczają wyraźnie, że wojowie Mieszka I dokonali militarnego podboju nowych ziem, niszcząc dawne ośrodki władzy. Wiele wskazuje na to, że książę Polan zjednał sobie miejscowe elity plemienne. Dawne grody były odbudowywane po zniszczeniach (Będzin) i rozbudowywane o nowe umocnienia (Kraków). Niektóre grody zostały opuszczone lub bezpowrotnie zniszczone (Naszacowice, Trzcinica).

Zadanie 6. Odszukaj w poniższej tabeli 7 ukrytych wyrazów, które odnoszą się do panowania Bolesława Chrobrego. Wyrazy te zostały umieszczone w pionie i poziomie.

Uzupełnij nimi poniższy tekst stosując odpowiednie formy gramatyczne.

G	N	I	E	Z	N	O	C	F	E	K	G	L	K	P	W
A	R	D	W	G	M	K	Y	W	M	L	R	Y	R	W	O
S	D	W	I	Ś	L	A	N	I	E	N	Ó	C	A	M	J
M	B	D	C	O	P	W	R	D	Y	Z	D	F	K	L	O
N	I	S	Ł	O	W	I	A	N	I	E	N	B	Ó	M	W
Z	W	Y	S	K	L	W	P	Z	B	J	H	L	W	F	I
P	O	L	A	N	I	E	S	D	W	J	G	W	R	S	E

Ziemie polskie zamieszkiwały plemiona Budowali oni osady obronne, otoczone umocnieniami, nazywane W X wieku najsilniejszym plemieniem stali się Ich głównym ośrodkiem władzy było , którego nazwa pochodzi od gniazda. Pod koniec X w. Mieszko I podporządkował sobie Małopolskę, zamieszkiwaną przez plemię , których nazwa pochodzi od największej rzeki płynącej przez tę krainę. Główne centrum plemienia znajdowało się w W każdej osadzie obronnej stacjonowali , którzy tworzyli drużynę książęcą.

CZY WIESZ, ŻE...?

W pobliżu osad obronnych znajdowały się osady służebne. Ich mieszkańcy zajmowali się spełnianiem określonej powinności na rzecz władcy. Nazwy tych osad, wywodzące się od danego obowiązku, przetrwały do dnia dzisiejszego. W Krakowie są to nazwy niektórych dzielnic, np. Łagiewniki, Mydlniki, Rybitwy.

Bolesław Chrobry

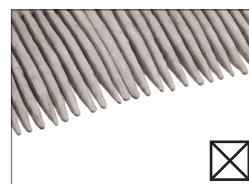
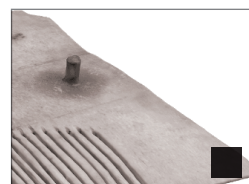
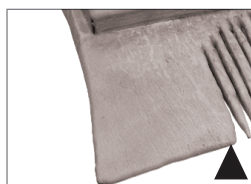
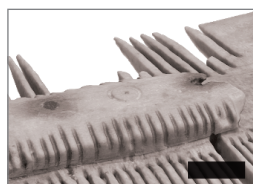
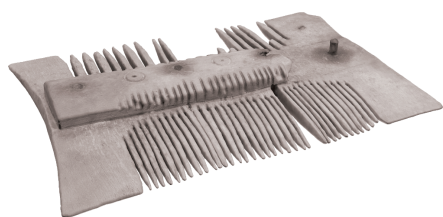
i jego czasy

Kraków był głównym ośrodkiem władzy w Małopolsce w państwie pierwszych Piastów. Osada składała się z grodu na **wzgórzu wawelskim** oraz umocnionego **podgrodzia** zwanego **Okołem**. **Gród** i **Okół** były w całości otoczone drewniano-ziemnymi fortyfikacjami. Archeolodzy odkryli na Wawelu pozostałości kilku budowli murowanych o przeznaczeniu sakralnym. Należą do nich m.in. kościół św. św. Feliksa i Adaukta na planie czteroliścia (tetrakonchos) oraz tzw. rotunda B. Około roku 1000 rozpoczęła się budowa **katedry św. Wacława** dla nowo utworzonego biskupstwa. Takie nagromadzenie świątyń świadczy o dużym znaczeniu Krakowa w wymiarze politycznym i religijnym. Warto wspomnieć, że chrześcijaństwo dotarło do Małopolski wcześniej niż do państwa Polan, prawdopodobnie za pośrednictwem czeskim. Na wzgórzu wawelskim znajdowały też budowle mieszkalne i gospodarcze.

Zadanie 7. Z czasami króla Bolesława Chrobrego związanych jest wiele zabytków archeologicznych odnalezionych na terenie Krakowa i okolic. Przyjrzyj się poniższym, wymieszanym fragmentom zdjęcia i narysuj odpowiednie symbole w prawidłowych miejscach na schemacie.

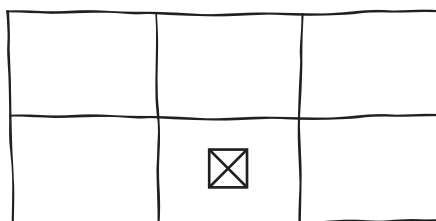
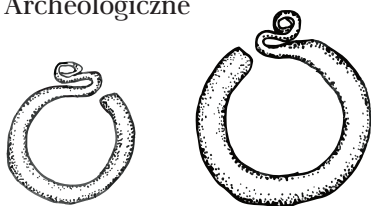
Grzebień kościany

odnaleziony w Tyńcu, około 1000 rok, Muzeum Archeologiczne w Krakowie.

Srebrne kabłączki skroniowe

zostały odnalezione na Zakrzówku w okolicach Krakowa, około 1000 roku, Muzeum Archeologiczne w Krakowie.

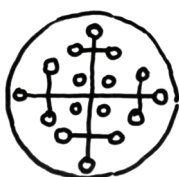
Zaprojektuj biżuterię według własnego pomysłu, którą mogliby nosić mieszkańcy wczesnośrednio-wiecznego Krakowa.

Bolesław Chrobry

i jego czasy

Na terenie **Okołu** dominowała zabudowa drewniana, rozmieszczona regularnie wzdłuż ulic prowadzących do bram w drewniano-ziemno-kamiennych umocnieniach oraz mniejszych uliczek. Mieściły się tu budynki mieszkalne i gospodarcze. W czasach Bolesława Chrobrego najprawdopodobniej powstał już drewniany kościół św. Wojciecha - poprzednik obecnego, stojącego na Rynku. Z kolei na dzisiejszym Wzgórzu Lasoty (dzielnica Podgórze) wznosił się zbudowany z kamienia kościółek św. Benedykta.

Zadanie 8. Przyjrzyj się grafikom przedstawiającym awersy i rewersy (przód i tył) denarów Bolesława Chrobrego. Połącz strzałkami wymienione pośrodku symbole z odpowiednimi typami denarów. Każdy symbol pasuje tylko raz.

Typ Drzewo Życia

Ptak

Krzyż

Typ Princes Polonie

Portret

Typ Moglin Civitas

Pęk gałązek i strzała

Typ Gniezdun Civitas

Bolesław Chrobry był pierwszym polskim władcą, który zaczął wybijać własną monetę. Kazał wytwarzać przez bicie stemplem monety srebrne, czyli denary. Znanych jest kilka typów monet z różnymi wizerunkami i napisami.

Zadanie 9. Dorysuj drugą część denara Chrobrego.

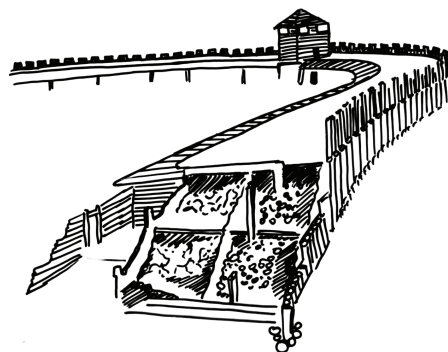
CZY WIESZ, ŻE...?

W 1961 r. został odnaleziony tzw. skarb z Pleszowa (Nowa Huta, Kraków). W glinianym naczyniu zostało ukryte 320 monet srebrnych, 288 fragmentów i prawie 350 "placków" lanego srebra. Monety pochodzą z mennic m.in. arabskich, duńskich, angielskich, niemieckich, polskich i czeskich.

Bolesław Chrobry

i jego czasy

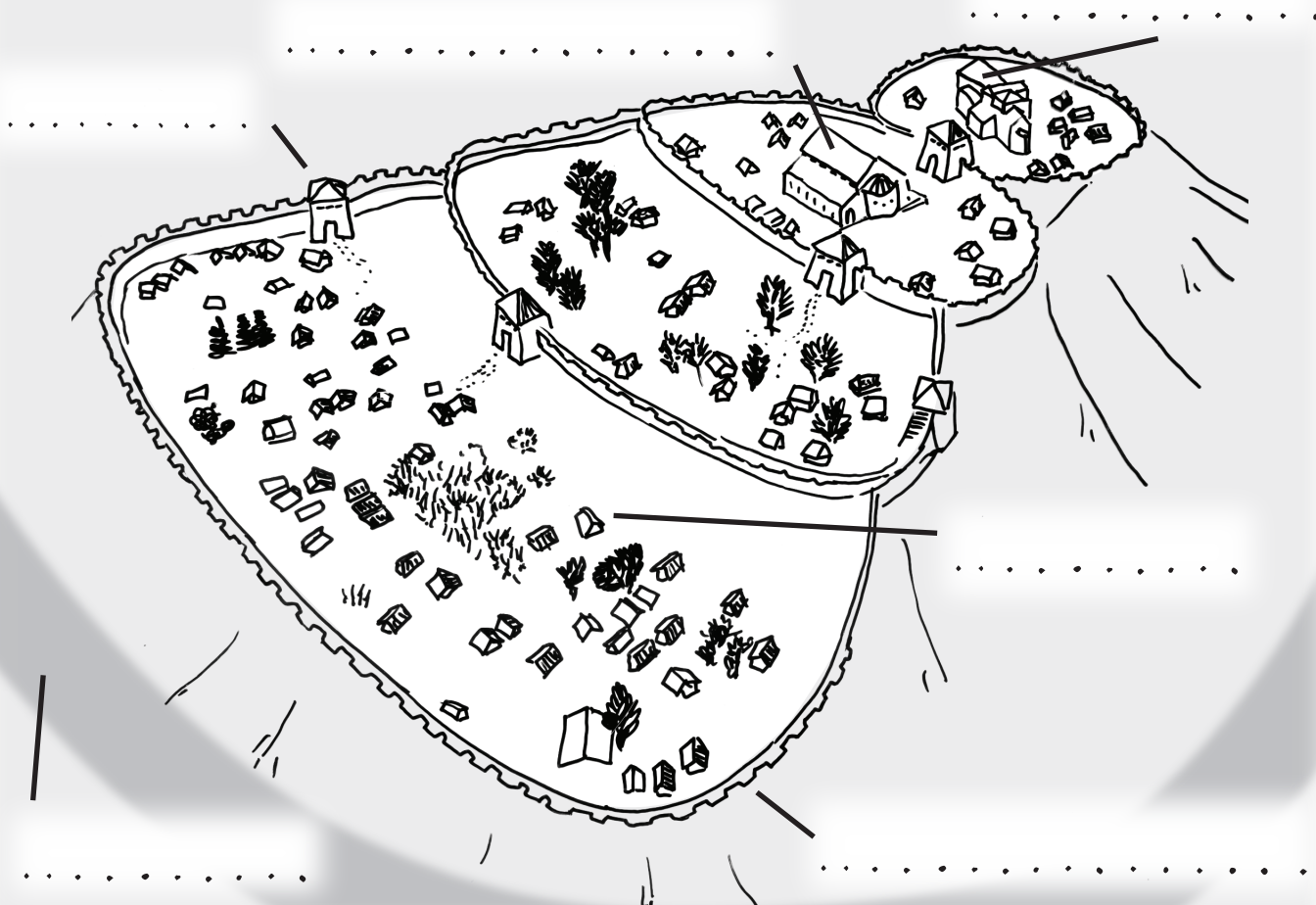
Na terenie dzisiejszej Małopolski w czasach wczesnopiastowskich istniało wiele **grodów**. Najczęściej powstawały one na wzniesieniach i w pobliżu ważnych szlaków handlowych lub komunikacyjnych (rzek, przełęczy itp.). Dzięki **badaniom archeologicznym** odkrywane są pozostałości po dawnych osadach, w postaci fragmentów wałów obronnych, czy przedmiotów z życia codziennego ich mieszkańców. Poprzez takie znaleziska możliwe jest poznawanie i odtwarzanie historii z początków państwa polskiego.

Konstrukcja wału obronnego grodu
w Naszacowicach na Sądecczyźnie

Zadanie 10. Przeczytaj krótki opis wczesnośredniowiecznej osady obronnej. Zwróć uwagę na podkreślone w tekście nazwy elementów grodu, a następnie wpisz je w odpowiednie miejsca zaznaczone strzałkami.

Gród był osadą obronną budowaną z wykorzystaniem naturalnych warunków terenu: na wzgórzach, w pobliżu rzek. W ważnym grodzie znajdowała się siedziba władcy i kościół. Gród był otoczony mocnym wałem obronnym, zbudowanym z drewna, ziemi i kamienia. W przypadku zagrożenia stanowił schronienie dla miejscowej ludności. Dostępu do grodu broniła umocniona brama. Do osady obronnej przylegało podgrodzie, w którym znajdowały się drewniane chaty rzemieślników i kupców. Często podgrodzie otaczały podobne umocnienia oraz fosa.

Bolesław Chrobry i jego czasy

PODSUMOWANIE

Zadanie 1

W miejsce kropek przy każdej postaci wpisz prawidłową literę, odpowiadającą jej opisowi!

Dobrawa Hipolit Radzim Gaudenty Gall Anonim

A - Autor Kroniki polskiej

B - Arcybiskup gnieźnieński, który koronował Bolesława Chrobrego

C - Pierwszy arcybiskup gnieźnieński, brat biskupa Wojciecha

D - Pierwsza żona księcia Mieszka I oraz matka Bolesława Chrobrego

Zadanie 2

Rozwiąż krzyżówkę:

1.	G								
2.			R						
3.			O						
4.			D						
5.			Z						
6.							I		
7.							S		
8.							K		
9.							O		

Grodzisko - to pozostałość
po dawnym grodzie.

1. Pierwsza stolica państwa polskiego.

2. Insignium koronacyjne, które ma kształt laski, symbol władzy sprawiedliwej i opieki nad poddanymi.

3. Tworzyli drużynę książęcą.

4. Srebrna moneta wybijana w czasach Bolesława Chrobrego.

5. Gnieźnieński to jedno z najważniejszych wydarzeń w historii wczesnośredniowiecznego państwa polskiego.

6. Miecz koronacyjny królów polskich.

7. Rybitwy to przykład osady Jej mieszkańcy zajmowali się połowem ryb.

8. Główne insygnium królewskie, symbol najwyższej władzy nadanej przez Boga oraz niezależności władcy.

9. Podgrodzie Wawelu.

Bolesław Chrobry i jego czasy

PODSUMOWANIE

Mieszko I i Bolesław Chrobry to władcy z dynastii:

- a) Jagiellonów
- b) Piastów
- c) Wazów

Zjazd w Gnieźnie odbył się w roku:

- a) 1025
- b) 1018
- c) 1000

Podczas zjazdu Gnieźnieńskiego Bolesław Chrobry otrzymał od cesarza Ottona III:

- a) ramię świętego Wojciecha
- b) miecz
- c) kopię włóczyń świętego Maurycego

Drzwi katedry w Gnieźnie przedstawiają:

- a) koronację Bolesława Chrobrego
- b) życie i misję chrystianizacyjną biskupa Pragi Wojciecha
- c) zdobycie Kijowa

W czasie wojen polsko-niemieckich przeciwnikiem Bolesława Chrobrego był:

- a) Henryk II
- b) Konrad III
- c) Henryk V

Które z biskupstw zostało utworzone przed zjazdem gnieźnieńskim?

- a) Kraków
- b) Poznań
- c) Kołobrzeg

Która z krakowskich świątyń z czasów wczesnopiastowskich znajduje się na Rynku Głównym?

- a) Kościół św. św. Feliksa i Adaukta
- b) Kościół św. Benedykta
- c) Kościół św. Wojciecha

Bolesław Chrobry i jego czasy

ODPOWIEDZI

Zadanie 1.

Siemowit, Lestek, Mieszko

Zadanie 2.

Od góry: 5,3,6; od dołu: 2,4,1

Zadanie 3.

Thietmar, Gall Anonim; Gall Anonim; Thietmar; Thietmar, Gall Anonim;

Arcybiskupem gnieźnieńskim został Radzim Gaudenty; Otton III otrzymał od Bolesława Chrobrego ramię św. Wojciecha

Zadanie 4.

a) $2025 - 1018 = 1007$ lat

b) $2025 - 1320 = 705$ lat

Zadanie 5.

Miecz (symbol potęgi, męstwa, sprawiedliwości)

Złożenie przysięgi (władca zobowiązywał się do dochowania wierności wierze chrześcijańskiej i jej obrony)

Korona (główne insygnium królewskie)

Jabłko (ma kształt kuli zwieńczonej krzyżem)

Namaszczenie władcy (wykonanie znaku krzyża świętymi olejami przez arcybiskupa)

Berło (ma kształt laski)

Zasiadanie na tronie (przedstawienie prawowitego króla)

Pierścień (symbol duchowej więzi króla z Bogiem)

Zadanie 6.

Słowiańskie, grodami, Polanie, Gniezno, Wiślan, Kraków, wojowie

Zadanie 7.

od góry: koło, prostokąt, kwadrat; od dołu: trójkąt, x, serce

Zadanie 8.

od góry: pęk gałązek i strzała; ptak, od dołu: krzyż; portret

Zadanie 9.

Rysunki na podstawie zdjęcia przy zadaniu 8.

Zadanie 10.

Podpisy na podstawie informacji o grodzie.

Zadania podsumowujące

Dobrawa (D), Hipolit (B), Radzim Gaudenty (C), Gall Anonim (A)

Gniezno, berło, wojowie, denar, zjazd, Szczerbiec, służebnej, korona, Okół

B (Piastowie), C (1000), C (kopię włóczyni św. Maurycego), B (życie i misję chrystianizacyjną biskupa Pragi

Wojciecha), A (Henryk II), B (Poznań), C (kościół św. Wojciecha)

 olesław Chrobry
i jego czasy - karty edukacyjne

Projekt realizowany w ramach programu **Kultura na 6!**
Muzeum Archeologiczne w Krakowie
Muzeum Ziemi Tarnowskiej
Muzeum Ziemi Sądeckiej

Koncepcja i opracowanie kart edukacyjnych: **Gabriela Multan**
Konsultacje merytoryczne: **Bogumił Pilarski**
Konsultacje metodyczne: **dr Joanna Godawa**
Opracowanie graficzne: **Paulina Paździera**
Koordynacja: **Maciej Siedlecki**

© 2025 - materiał bezpłatny, do użytku edukacyjnego.
Nie do sprzedaży.

INSTYTUCJE KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

MUZEUM
ARCHEOLOGICZNE
W KRAKOWIE

INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

MUZEUM
ZIEMI TARNOWSKIEJ

MUZEUM ZIEMI SĄDECKIEJ

MAŁOPOLSKA

1025

**TYSIĄCLECIE
KRÓLESTWA
POLSKIEGO**